

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Henry Hansen: Loven om Ungdomsskoler for den ufaglærte Ungdom skal efter Bestemmelsen i dens § 30 forelægges Rigsdagen til Revision senest i Rigsdagssamlingen 1947—48. I det Lovforslag, vi nu behandler, om Ændringer i Loven af 4. Juli 1942 foreslaas den egentlige Revision udsat til senest i Rigsdagssamlingen 1950—51. Denne Udsættelse er vel begrundet. De Aar, hvori Loven har virket, har ikke været normale; først var der Besættelsestidens Vanskeligheder med Mørklægning og mange Skolers Beslæglæggelse, senere har Brændselsmangelen spillet ind, der kunde ikke blive Raad til at opvarme flere Lokaler end højst nødvendigt eller opvarme dem ud over den normale Undervisningstid. Og endelig er hertil, særlig i Efterkrigstiden, kommet den høje Beskæftigelsesgrad, der har gjort, at selv ganske unge Mennesker har haft Mulighed for at tjene en ret høj Løn. Det kan naturligvis i nogen Grad have nedsat deres Interesse for at søge Undervisning i Ungdomsskolen. Det er jo saadan, at det ikke er Lærlinge, men netop de unge, der ikke lærer et Fag, der har haft Mulighed for at opnaa denne højere Fortjeneste, og da det netop er den Del af Ungdommen, der skulde søge Undervisning i Ungdomsskolen for ufaglærte, er en Del af Aarsagerne til det dalende Elevantal muligvis at finde heri.

Mange forskellige Aarsager kan altsaa have været medvirkende til det faldende Elevantal, man har konstateret. Der var i Skoleaaret 1943—44 ca. 9 500, i 1944—45 7 300, i 1945—46 6 300 Elever, og efter en foreløbig Opgørelse, der er foretaget for 1946—47, var der i dette Aar ca. 5 300. Hovedfejlen er efter min Mening, at Skolen ikke blev gjort obligatorisk, men frivillig. Der var i 1942, da vi behandlede Loven, delte Meninger herom. Det er jo ikke saadan, at det er frivilligt, om Haandværks- eller Handelslærlinge vil gaa paa tekniske Skoler eller Handelsskoler, og det havde derfor sikkert ogsaa været rimeligt og rigtigt at gøre Undervisningen for den ufaglærte Del af Ungdommen obligatorisk. Men man maa altsaa erkende, at de Aar, hvori Loven har virket, har været unormale og ikke giver os et sikkert Materiale til Be-

dømmelse af, om den ene eller den anden Form er den helt rigtige. Jeg kan derfor anbefale Bestemmelsen om, at Loven forelægges Rigsdagen til Revision senest i Rigsdagssamlingen 1950—51. Det maa saa haabes, at de 2 kommende Aar vil blive saa normale, at en Afgørelse af mere varig Karakter til den Tid kan træffes. Den principielle Drøftelse for eller imod den obligatoriske Skole kan vi saa vente med til den Tid, men det er fortsat min Mening, at vi bør gaa over til at gøre den obligatorisk.

Ud over Revisionsbestemmelsen indeholder Lovforslaget forskellige Ændringer i en Del af den oprindelige Lovs Paragraffer. Disse Ændringer bygger paa indhentede Oplysninger fra Amtungdomsskolenaevnene, Ungdomsskolenaevnene i Købstæderne og Ungdomskommissionen. Det er min Tro, at Gennemførelsen af disse Ændringer vil virke fremmende for Elevtilgangen, og jeg kan anbefale dem alle.

Jeg skal omtale et Par af dem. Ændringen til § 1, hvorefter 14-aarige faar Adgang til Ungdomsskolen, er efter min Mening en af de vigtigste. Erfaringen har vist, at Formodningen om, at det var godt med et Hvileaar efter den almindelige Skolegangs Ophør, inden Ungdomsskolen tog fat, ikke var rigtig. Efter dette Aars Forløb er det ofte vanskeligt at drage de unge til Ungdomsundervisningen, og jeg ved, at det er et stort Ønske fra praktiske Ungdomsskolefolk, Ledere og Lærere, der her opfyldes. De mener altsaa, at det vil gaa betydeligt lettere, naar de unge kan gaa lige fra Barneskolen over i Ungdomsskolen.

I Loven af 1942 blev det bestemt, at Skolen skal give en praktisk betonet Undervisning, der omfatter mindst Halvdelen af det samlede Timetal. Det blev gjort i den bedste Mening, idet man mente, at Undervisningen i vid Udstrækning burde have Forbindelse med det praktiske Erhvervsliv. Det er ogsaa gaaet udmærket med de unge Piger. Her er det Faget Husgerning, som udgør den praktiske betonedede Undervisning eller „erhvervsbetonede“, som det nu efter Ændringsforslaget skal hedde. Med de unge Mænd er det ikke gaaet saa godt. Her kniber det med at opfylde Lovens Krav om mindst Halvdelen af Timetallet. Saaledes som Paragraffen er formet, maa det